

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ФАХОВИХ ПИТАНЬ ТА НАУКОВОГО
РЕФЕРАТУ**

для вступу на навчання для здобуття
освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва
зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»
на основі здобутого ступеня магістра
або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК7)

Освітньо-творча програма «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Харківській державній академії культури у 2026 році, затверджених рішенням вченої ради ХДАК (протокол № 9 від 28.04.2026 року) обов'язковим вступним випробуванням для прийому на навчання для здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК7) за спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» є співбесіда з фахових питань та наукового реферату.

Співбесіда з фахових питань та наукового реферату проводиться у формі усного обговорення наукового реферату (творчо-дослідницької пропозиції) вступника і передбачає перевірку рівня його готовності до навчання на третьому (освітньо-творчому) рівні вищої освіти, виявлення у нього науково-творчого проектного мислення, усвідомлення теоретичних та практичних аспектів аудіовізуального мистецтва.

Під час співбесіди з фахових питань та наукового реферату вступник має продемонструвати:

- здатність до творчого мислення;
- розуміння проблем сучасного аудіовізуального виробництва;
- досвід фахової практичної та дослідницької діяльності в аудіовізуальній сфері та його рівень;
- усвідомлення специфіки функціонування аудіовізуального мистецтва в креативних індустріях / сучасній соціокультурній сфері.

Співбесіда з фахових питань та наукового реферату проводиться відповідно розкладу вступних випробувань ХДАК в очному форматі із записом на дві камери (з метою забезпечення прозорості, об'єктивності та дотримання академічної доброчесності), з подальшим оприлюдненням запису вступного випробування на вебсайті ХДАК впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників та зберігається на ньому у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активного інтернет-посилання. Зазначене інтернет-посилання також вноситься до ЄДЕБО. Для визначених Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році категорій вступників допускається використання дистанційно-синхронного формату із обов'язковим записом вступного випробування на дві камери. Відеозаписи деяких категорій вступників відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Не пізніше ніж за два тижні до початку вступних випробувань в ХДАК для здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва вступник має подати до приймальної комісії особисто або за допомогою електронної пошти (на адресу pri_kom@xdak.ukr.education) науковий реферат (творчо-дослідницьку пропозицію). Вимоги до змісту та оформлення наукового реферату (творчо-дослідницької пропозиції) наведено у розділі 2.

Надіслані матеріали зберігаються в справі вступника.

Форма проведення співбесіди з фахових питань та наукового реферату - усне обговорення за попередньо надісланим науковим рефератом (творчо-дослідницькою пропозицією).

Час співбесіди - до 30 хвилин.

2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОГО РЕФЕРАТУ (ТВОРЧО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ)

Науковий реферат (творчо-дослідницька пропозиція) для вступників на навчання до ХДАК зі спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» складається з двох частин:

1. Творча складова.
2. Дослідницька складова.

Творча складова наукового реферату передбачає опис творчих намірів вступника та шляхів їх досягнення у вигляді плану-проспекту майбутнього творчого мистецького проекту, в якому визначено:

- видово-жанрову форму/формат творчого проекту,
- ідею творчого проекту,
- тему творчого проекту;
- хронометраж/обсяг;
- художню мову/технологію тощо.

Дослідницька складова являє собою наукове обґрунтування теми творчого мистецького проекту, зокрема визначення її актуальності, стану розробленості тощо.

Оформлення наукового реферату (творчо-дослідницької пропозиції) має відповідати вимогам оформлення наукової статті та включати такі структурні елементи:

- актуальність теми / проблеми;
- стан розробленості теми / проблеми;
- об'єкт і предмет дослідження;
- мета і завдання проекту-дослідження;
- передбачувана новизна творчого проекту (обґрунтування);
- зміст (структура) дослідницької складової;
- основна частина (відповідно до змісту);
- план-проспект майбутнього творчого мистецького проекту;
- джерельна база / список літератури.

Обсяг наукового реферату (творчо-дослідницької пропозиції): не менше 0,5 авт.арк. (12 сторінок друкованого тексту) включно з титульним аркушем та списком використаних джерел та літератури (А4, поля 2х2х2х2, кегль 14, інтервал 1,5). Додатки у зазначений обсяг не входять.

Титульний аркуш є першою сторінкою наукового реферату (творчо-дослідницької пропозиції), який містить: найменування закладу вищої освіти; назву роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора та його статус; місто та рік. План включає всі структурні елементи наукового реферату з вказаними сторінками, на яких вони розташовані. Основний зміст наукового реферату розподіляється на параграфи чи розділи.

Зміст роботи має бути самостійно виконаним теоретичним дослідженням відповідно до проблеми, заявленої в назві наукового реферату, узагальненням наявної літератури або методологічною розробкою творчої (мистецької) проблеми з вказівкою на її застосування у сфері наукових та творчих інтересів автора реферату.

Вступ є найважливішим змістовним елементом наукового реферату, оскільки містить усі необхідні класифікаційні характеристики: обґрунтування вибору теми, оцінку її з точки зору актуальності та важливості, визначення її місця в існуючій науковій проблематиці, оцінку рівня і характеру розробки теми, формулювання мети й завдань дослідження, його об'єкту і предмету;

Основна частина. У розділі I наводяться основні теоретичні питання дослідження з теми, зазначається, хто вивчав дану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність (основний зміст) проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістових аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабкої розробленості. У розділі II дається поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми. Особлива увага приділяється виявленню нових ідей та гіпотез, експериментальним даним, новим методикам, оригінальним підходам до вивчення проблеми. У цьому розділі подається аналіз практики. Висловлюються власні думки щодо перспектив розвитку проблеми.

Кожний розділ починають з нової сторінки. Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати. У висновках необхідно дати коротке резюме того, що викладено в основній частині реферату, висновки, які зроблені відповідно до поставлених завдань, або посилання на методологічне застосування опрацьованого в рефераті матеріалу.

Список використаних джерел повинен указувати на вивчені автором роботи, за якими може мати місце бесіда стосовно змісту реферату. Цей список має включати в себе як фундаментальні наукові праці, так і останні публікації (переважно останніх 5 років) з обраної теми, наявні у вітчизняній та зарубіжній літературі. Використану літературу необхідно обов'язково відобразити в рефераті (шляхом аналізу та прямого цитування). Список використаних джерел слід розміщувати або в порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків. Кількість позицій у списку має становити не менше 25 джерел. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліографічної та видавничої справи. Зарубіжні джерела, що використовуються мовою оригіналу (крім російських), записують в кінці списку в алфавітному порядку. У тексті роботи, де використано джерело, в квадратних дужках проставляють номер джерела і сторінку, на яку зроблено посилання.

На науковий реферат (творчо-дослідницьку пропозицію) надається відгук рецензента. Рецензент призначається з числа провідних науково-педагогічних працівників факультету аудіовізуального мистецтва.

3. СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

- Оцінка співбесіди з фахових питань та наукового реферату дві складові:
- творча складова (план-проспект творчого мистецького проєкту) - від 0 до 100 балів;
 - дослідницька складова (наукове обґрунтування творчого (мистецького) проєкту) - від 0 до 100 балів.

Загальний бал вступника формується шляхом підсумовування балів, установлених кожному складову.

Підсумкова оцінка за результатами співбесіди з фахових питань та наукового реферату виставляється за 200-бальною шкалою.

Деталізація критеріїв оцінювання презентації дослідницьких пропозицій та досягнень вступника наведена у таблиці 1.

Таблиця 1. Структура оцінки та критерії оцінювання співбесіди з фахових питань та наукового реферату

№ з/п	Критерій оцінювання	Кількість балів
Творча складова (план-проспект творчого мистецького проєкту)		
1	Обґрунтованість та художня цілісність творчої ідеї	0-25
2	Оригінальність творчої ідеї, концептуальна/змістовна цілісність проєкту	0-25
3	Інноваційність проєкту	0-25
4	Виконавська майстерність	0-25
Разом		0-100
Дослідницька складова (наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту)		
1	Рівень наукового дослідження (аналіз джерельної бази, літератури з теми)	0-25
2	Наукова новизна заявленої проблеми	0-25
3	Повнота викладення матеріалу	0-25
4	Стилістика, грамотність, оформлення	0-25
Разом		0-100
Усього за співбесіду з фахових питань та наукового реферату		0-200

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. К: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. З внесеними поправками. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики. Київ : Таксон, 2016.
3. Алфьорова З. До питання про екран у майбутньому. *Сучасний стан українського мистецтвознавства та шляхи його подальшого розвитку : матеріали наук. конф.* / Акад. мистец. України. Київ, 2000. С. 124–126.
4. Бодрі Ж.-Л. Ідеологічні ефекти базисного кінематографічного апарату / пер. з фр. *Кіно-Театр. 2004, № 5*. С. 19–24.
5. Бондаренко Д. Особливості сучасних українських короткометражних аматорських фільмів. *Соціально-комунікаційні та мистецтвознавчі процеси в аспекті історичного розвитку і сучасності: зб. наук. пр. У 2-х т. Т. 1. Київ:КиМУ, 2019. С. 426-431.*
6. Брюховецька Л. Фільм як перетворена реальність (художня мова українського поетичного кіно). *Мистецтвознавство України : зб. наук. пр. / АМУ. К., 2000. Вип. 1. С. 271–274.*
7. Важинський С., Щербак Т І.. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
8. Вегеш М., Остапець Ю. Як писати наукову роботу. Ужгород : Вид-во Закарпатського ун-ту, 62 с.
9. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль. Пер. з англ. Б. Шумилович. Львів, 2008.
10. Горпенко В. Г. Архітектоніка фільму. Зошити 1-5. К., 2000.
11. Зубавіна І. Екранна культура: філософські інтенції сучасної теоретичної думки. *Художня культура. Актуальні проблеми: зб. наук. праць. - Випуск II - Київ: АМУ, 2005. С. 59-74.*
12. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі / ІПСМ АМУ. Київ, 2008. 448 с.
13. Левко У.Е. Герменевтичні аспекти кіноінтерпретації художнього твору (на матеріалі екранізації художньої прози Станіслава Лема): *автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06. Т., 2010. 20 с.*
14. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії. Мас-медійні історії в деталях. Київ: Телерадіокур'єр, 2005. 216 с.
15. Миславський В. Н. Кінословник: Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
16. Погребняк Г.П. Відображення картини світу як проблема авторства. Матеріали VII круглого столу «Теорія і практика екранних мистецтв», 6 січня 2021. Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2021. С.27–30
17. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ, 2016.
18. Хоменко І. Псевдоевристичні форми авізуального і аудіовізуального мистецтва: проблема впливу на аудиторію. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету., 2003. Вип. 21. С. 181–185.*
19. Чміль Г. Екранна культура: плюральність поглядів. Х. : Крук, 2003. 33 с.
20. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: Знання, 2006..